

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

Influential Factors for Professional Achievement of Certified Public Accountants in Thailand

ชลกนก โฆษิตคณิน¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 205 ราย ซึ่งผู้วิจัยได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ด้านพลังการทำงาน ด้านการอุทิศตน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ 2) สมรรถนะทางวิชาชีพ ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค ด้านความถนัดและทักษะ และด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติต่อวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพผลการวิจัยที่ได้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการด้านเรียนรู้โดยเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ และปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์ สุจริตเพื่อให้ลูกค้ามีความเชื่อมั่นในการสอบบัญชี

คำสำคัญ : ความสำเร็จ วิชาชีพ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Abstract

The purposes of this research were to study the influential factors for professional achievement of the certified public accountants in Thailand by using a questionnaire for collecting data from 205 samples. The statistics used for analyzing the collected data were multiple correlation and multiple regression analysis. The result showed that 1) professional engagement in the aspects of vigor, dedication, and absorption affects the auditors' success and 2) professional competency in the aspects of knowledge and technical capabilities, aptitude and skill, values, ethics and professional attitudes affects the auditors' success. The research results can be used as a guideline for development of learning potential through training to improve knowledge and conduct the audit with fairness and honesty with good faith to make customers confident of the audit.

Keywords: achievement, professional, certified public accountant

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

E-mail : chonkanok_ple@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 3 มีนาคม 2563

วันที่แก้ไขบทความ : 30 เมษายน 2563

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 29 พฤษภาคม 2563

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การดำเนินธุรกิจทุกบริษัทจะต้องมีนักบัญชีจัดทำข้อมูลการเงินและงบการเงินขึ้นมา ซึ่งจะมีผู้สนใจที่จะเข้ามาศึกษาข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจทางการเงิน เช่น นักลงทุน เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร และกรมสรรพากร เป็นต้นบุคคลเหล่านี้ต้องการทราบว่างบการเงินที่นักบัญชีทำขึ้นมามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด นั่นเป็นบทบาทที่ผู้สอบบัญชีจะต้องเข้ามาตรวจสอบ เพื่อให้คำรับรองหรือให้ความเชื่อมั่นว่างบการเงินที่จัดทำขึ้นมา นั้นมีความถูกต้อง ผู้ใช้งบการเงินจะได้เกิดความมั่นใจ หลังจากตรวจสอบเรียบร้อยแล้วจะมีรายงานงบการเงิน นั่นคือรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ลงรายชื่อ คำรับรอง ดังนั้นวัตถุประสงค์หลัก คือ การตรวจสอบ เพื่อให้ความเชื่อมั่นกับงบการเงินสำหรับผู้ใช้งบการเงิน

วิชาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพที่มีความสำคัญจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถเฉพาะ เนื่องจากวิชาชีพสอบบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และในฐานะ ผู้ให้บริการความเชื่อมั่นแก่ข้อมูลในรายงานการเงินซึ่งจะทำให้ข้อมูลเชิงเศรษฐกิจมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน ปัจจุบันวิชาชีพสอบบัญชีเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ว่าเป็นความเป็นวิชาชีพ (Professionalism) ในการพิจารณาความเป็นวิชาชีพสอบบัญชีสามารถสรุปลักษณะเฉพาะของวิชาชีพสอบบัญชีได้ ดังนี้ 1) ความซื่อสัตย์และศักดิ์ศรีของอาชีพ 2) มีมนุษยสัมพันธ์และการเป็นผู้นำ 3) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานข้อเท็จจริง ตามหลักวิชาชีพบัญชี 4) มีการศึกษาและฝึกอบรมความรู้

เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอยู่เสมอ 5) เขียนรายงานการสอบบัญชีที่มีคุณภาพอย่างมืออาชีพ 6) มีความแม่นยำในเรื่องภาษีอากร สามารถให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้อง 7) มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายธุรกิจเป็นอย่างดี 8) มีความรู้กว้างขวางชัดเจนในธุรกิจระหว่างประเทศ 9) ทำระบบรายงานและประเมินผล รวมทั้งข้อเสนอแนะตามหลักวิชาการ และตามข้อบังคับ ก.บ.ช. ด้วย 10) สามารถสรรหา ใช้ และนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารงานและ 11) มีความรู้ในด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างดี

ด้วยอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงพัฒนาการกฎระเบียบและเทคโนโลยี ดังนั้นความคาดหวังจากการสอบบัญชีจึงเป็นกระบวนการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลทางการเงิน ส่งผลให้มาตรฐานและกระบวนการสอบบัญชีต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชี จึงเป็นเรื่องที่ต้องตระหนักในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ได้แก่ สภาวิชาชีพบัญชี สมาคมวิชาชีพบัญชี สถาบันการศึกษาที่สอนวิชาการบัญชี หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นในการ พัฒนาไปเป็นผู้สอบบัญชีมีอาชีพระดับสากลที่สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

จากที่มาและความสำคัญข้างต้นนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพผู้สอบบัญชีในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่

1. ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพลังการทำงาน 2) ด้านการอุทิศตน และ 3) ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2. สมรรถนะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค 2) ด้านความถนัดและทักษะ และ 3) ด้านคุณค่าจริยธรรมและทัศนคติต่อวิชาชีพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) ด้านการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติ การสอบบัญชี และ 3) ด้านคุณภาพการรายงานการสอบบัญชี

ขอบเขตด้านพื้นที่

ประเทศไทย

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในเดือน กรกฎาคม 2561 – พฤษภาคม 2562

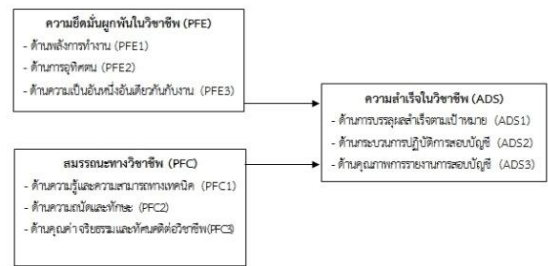
1.4 สมมติฐานการวิจัย

14.1 ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ

14.2 สมรรถนะทางวิชาชีพมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ และสมรรถนะทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม 1 ตัวแปร คือความสำเร็จในวิชาชีพดังภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 1,384 คน (Federation of Accounting Professions (2011)

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชุม ศรีสะอาด,2545) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 205 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

สถานภาพสมรส ประสบการณ์ (Check list) 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ สมรรถนะทางวิชาชีพและความสำเร็จในวิชาชีพ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ 3) แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการพัฒนาเครื่องมือสำหรับกาวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนดังนี้

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ สมรรถนะทางวิชาชีพและความสำเร็จในวิชาชีพจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ หลังจากได้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปปรับแก้ไขให้ถูกต้อง นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ คือ 1) ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพได้ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.727-0.791 2) สมรรถนะทางวิชาชีพ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.631-0.784 และ 3) ความสำเร็จในวิชาชีพได้ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.655-0.752 สอดคล้องกับ Nunnally (1978) กล่าวว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อเกิน 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ และทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า 1) ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.880-0.881 2) สมรรถนะทางวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.885-0.886 และ 3) ความสำเร็จในวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.879-0.880 สอดคล้องกับ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552) กล่าวว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าอำนาจจำแนก

ของแบบสอบถามจะต้องมีค่าเท่ากับ 0.40 ขึ้นไปแสดงว่ามีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อบรรยายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ตามปัจจัยด้านคุณลักษณะของกลุ่ม โดยกำหนดการวัดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4.2 สถิติการวิเคราะห์เชิงอนุมาน

ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งเขียนเป็นสมการดังนี้

$$1) \text{Auditors Success} = \beta_{01} + \beta_1 \text{PFE1} + \beta_2 \text{PFE2} + \beta_3 \text{PFE3} + \epsilon$$

$$2) \text{Auditors Success} = \beta_{02} + \beta_1 \text{PFC1} + \beta_2 \text{PFC2} + \beta_3 \text{PFC3} + \epsilon$$

3. สรุปผลการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.25 มีอายุมากกว่า 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.50 ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.50 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 48 และมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.65 ตามลำดับ

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	ADS	PFE1	PFE2	PFE3	VIF
\bar{X}	4.04	4.11	4.08	4.19	
S.D.	0.35	0.47	0.41	0.52	
ADS		0.744*	0.721*	0.712*	
PFE1			0.760*	0.577*	3.512
PFE2				0.623*	3.204
PFE3					1.755

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ณ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ ด้วยค่า VIF พบว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม มีค่าตั้งแต่ 1.755 – 3.512 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความยึดมั่นผูกพันในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.712-0.744 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ	ความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.512	0.238	2.977	0.000*
ด้านพลังงานทำงาน (PFE1)	0.411	0.029	4.538	0.000*
ด้านการศึกษา (PFE2)	0.066	0.088	5.123	0.000*
ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงาน (PFE3)	0.340	0.049	6.231	0.000*

F = 187.578 AdjR² = 0.664

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ด้านพลังงานทำงาน ด้านการอุทิศตน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงาน มีอิทธิพลต่อ

ความสำเร็จในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม

$$ADS = 0.512 + 0.411PFE1 + 0.066PFE2 + 0.340PFE3$$

ตาราง 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	ADS	PFC1	PFC2	PFC3	VIF
\bar{X}	4.02	4.18	4.07	4.21	
S.D.	0.31	0.52	0.50	0.49	
ADS		0.736*	0.725*	0.719*	
PFC1			0.754*	0.555*	3.415
PFC2				0.643*	3.218
PFC3					1.822

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ณ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ ด้วยค่า VIF พบว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระสมรรถนะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม มีค่าตั้งแต่ 1.822 – 3.415 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความยึดมั่นผูกพันในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.719-0.736 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ตาราง 4 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยของสมรณะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมรณะทางวิชาชีพ	ความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม		T	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.433	0.247	2.855	0.000*
ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค (PFC1)	0.325	0.028	4.456	0.000*
ด้านความเอื้อและทักษะ (PFC2)	0.155	0.077	5.221	0.000*
ด้านคุณค่าจริยธรรมและทัศนคติต่อวิชาชีพ (PFC3)	0.124	0.022	2.342	0.000*

F = 165.222 Adjusted R² = 0.445

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า สมรณะทางวิชาชีพด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค ด้านความเอื้อและทักษะ และด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติต่อวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม

$$ADS = 0.433 + 0.325PFC1 + 0.155PFC2 + 0.124PFC3$$

4. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพ (PFE)

ปัจจัยเกี่ยวกับความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพด้านพลังการทำงาน ด้านการอุทิศตน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในขณะการปฏิบัติงานสอบบัญชีนั้นมีความรู้สึกว่าตนเองมีพลังและมุ่งมั่นในการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีการกำหนดเป้าหมาย มีจิตใจจดจ่อกับงาน มีความสุขกับงาน มีความสามารถในการจัดระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552) กล่าวว่าผู้สอบบัญชีที่มีความสามารถจัดระบบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และศักยภาพในการซักถาม การคิดอย่างมีเหตุมีผล มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ประสบความสำเร็จ

2. สมรณะทางวิชาชีพ (PFC)

ปัจจัยสมรณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค ด้านความเอื้อและทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าจริยธรรม และทัศนคติต่อวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีสากลและมาตรฐานการสอบบัญชีสากล มีทักษะด้านการสื่อสาร การเจรจาต่อรองที่เป็นกัลยาณมิตร ทำให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักในชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิดา จินมอญ (2559) กล่าวว่า ผู้สอบบัญชีจะต้องมีความรู้ ทักษะการวิเคราะห์ และปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี มีศักยภาพการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเสมอ การนำเสนอรายงานข้อมูลต้องมีความแม่นยำ พร้อมทั้งการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดำเนินการสอบบัญชีในกิจการที่ตนเองรับผิดชอบ โดยปราศจากความอคติและความลำเอียง ซึ่งต้องตระหนักถึงการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงตรงและมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยไม่เจตนาปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ผลการวิจัยที่ได้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการด้านเรียนรู้ โดยเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ และปฏิบัติงานสอบ

บัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์ สุจริตเพื่อทำให้ลูกค้ำมีความเชื่อมั่นในการสอบบัญชี

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

6. เอกสารอ้างอิง

- นันทวรรณ วงศ์ไชย. (2552). **ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). **ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Federation of Accounting Professions. (2011). **Accounting standards**, 18, Income. Retrieved , from <http://www.fap.or.th>.
- Hair, J. F., Jr., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. and Tatham, R. L. (2006). **Multivariate data analysis**. (7th ed.). New Jersey : Pearson.
- Nunnally, J. C. (1978). **Psychometric theory**. (2nd ed). New York : McGraw-Hill.

